

M—Ž

**Biografický slovník
1. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy
1945–2008**

**Karel Černý
Ludmila Hlaváčková
(ed.)
a kolektiv autorů**

KAROLINUM

**Biografický slovník 1. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy 1945–2008
M–Ž**

**Karel Černý
Ludmila Hlaváčková
(ed.)
a kolektiv autorů**

Recenzenti: prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.
prof. PhDr. Petr Svobodný, Ph.D.

Autorský kolektiv:

Tomáš Alušík, Karel Černý, Bohdana Divišová, Ludmila Hlaváčková, Zuzana Kružicová,
Hana Mášová, Kateřina Murtingerová, Anna Pankowská, Andrej Shbat, David Tomíček

Vydala Univerzita Karlova
Nakladatelství Karolinum
Redakce Lenka Ščerbaničová
Grafická úprava Jan Šerých
Sazba DTP Nakladatelství Karolinum
Vydání první

© Univerzita Karlova, 2020

© Karel Černý, Ludmila Hlaváčková (ed.) a kolektiv autorů, 2020

Publikace vychází s podporou Univerzity Karlovy v rámci grantového programu
Progres Q23 (Dějiny univerzitní vědy a vzdělanosti)

ISBN 978-80-246-4462-2

ISBN 978-80-246-4469-1 (online : pdf)



Univerzita Karlova
Nakladatelství Karolinum 2020

www.karolinum.cz
ebooks@karolinum.cz

Obsah

7	Předmluva k druhému dílu
13	Prameny a literatura
21	Biografický slovník M–Ž
157	Errata
159	Abecední seznam asistentů 1. lékařské fakulty UK za roky 1945–2008
216	Abecední seznam variant názvů pracovišť a jejich součástí
233	Summary

Předmluva k druhému dílu

Druhým svazkem Biografického slovníku 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, který právě držíte v ruce, se uzavírá dlouholetá rešeršní práce pracovníků Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků. Naše fakulta tímto počinem získala nejúplnější seznam učitelů ze všech fakult nejen v České republice, ale také ve střední Evropě. Na úvod druhého svazku jsme zařadili tuto předmluvu, abychom vysvětlili několik věcí.

V první řadě bychom chtěli upozornit, že se ze seznamu spolupracovníků prvního svazku nedopatřením ztratilo jméno Anny Pankowské, která s přípravou slovníku pomáhala v době, kdy na našem ústavu studovala doktorské studium. Chceme tedy na tomto místě její příspěvek ke vzniku slovníku zdůraznit a upřímně se jí za toto nedopatření omlouváme.

Za druhé na konec tohoto svazku zařazujeme errata svazku prvního. Jedná se především o opravu hesla Otakara Brázdy a doplnění hesla Jaroslava Hladíka, které v prvním svazku chybí.

Za třetí bychom chtěli vysvětlit, že tímto svazkem příprava biografických slovníků 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy končí, a to především ze dvou důvodů. Prvním je přísná legislativa v oblasti ochrany osobních dat, o níž jsme se zmiňovali již v úvodu k prvnímu dílu. Od jeho vydání se situace ještě zkomplikovala schválením evropské směrnice GDPR. Je to opatření, které má velký význam pro ochranu digitálních životů nás všech, ale nelze přehlédnout, že soudobé biografické institucionální dějiny jsou jeho nechtěnou obětí.

Dalším důvodem je skutečnost, že 1. lékařská fakulta v roce 2017 přestala z ekonomických důvodů vydávat seznamy přednášek (tzv. „karolinky“), čímž jsme ztratili přístup k hlavnímu otevřenému zdroji informací o personálním složení jednotlivých ústavů. Na jednu stranu je to škoda, ale s postupující digitalizací administrativy se jednalo o logický krok. Bohužel webové stránky jednotlivých ústavů pravidelně vydávaný seznam přednášek nenahradí, neboť zachycují vždy jen situaci v okamžiku, kdy k nim badatel přistupuje, ale neposkytují žádný historický přehled. To znamená, že na naši práci navážou až generace historiků,

které budou moci využít fondy 1. LF UK uložené v Archivu UK ve shodě se zákonem č. 499/2004 Sb. o archivní službě. Vzhledem k tzv. ochranné lhůtě uvedené v § 37, odst. 1 tohoto zákona k tomu nedojde dříve než v roce 2039, resp. daleko později, protože v tomto roce se teprve odblokuje přístup k archiváliím pro rok 2009, což je první rok po terminu *ante quem*, který jsme si původně stanovili jako horní hranici našeho výzkumu. Materiály k době, v níž tento svazek slovníku vychází (2020), budou otevřeny až v polovině století.

Za čtvrté bychom na tomto místě chtěli vysvětlit rozdíl v obsahu prvního a druhého svazku slovníku. Biografická hesla jsou samozřejmě rozdělena abecedně, ale vedle nich najde čtenář v prvním svazku také rekonstrukci administrativního vývoje jednotlivých kateder, ústavů, klinik a dalších pracovišť. Tento seznam jsme již v druhém svazku neopakovali, protože jsme to považovali za zbytečné. Místo toho jsme však vytvořili jinou důležitou přílohu – seznam asistentů. Předchozí svazky slovníků z let 1348–1939 totiž obsahují biografická hesla profesorů, docentů i asistentů. My jsme původně chtěli tuto strukturu napodobit, ale ukázalo se, že by tím počet biografických hesel vzrostl z přibližně jednoho tisíce na čtyřnásobek. Takové číslo bylo zcela mimo možnosti našeho pracoviště. Proto jsme vytvořili biografická hesla pouze pro osoby, které v letech 1945–2008 dosáhly alespoň vědecko-pedagogické hodnosti docent. Naše původní rešerše ale obsahovala i orientační informace o asistentech a jejich souhrn jsme se rozhodli na konec druhého svazku zařadit. Jedná se o pouhý abecední seznam jmen doplněný o pracoviště a období, kdy zde dotyčný pracoval. Doufáme, že jsme tím alespoň trochu nahradili chybějící biografická hesla.

Karel Černý, Ludmila Hlaváčková a kol.

Seznam zkratk

anat. – anatomie
 AR – akademická rada
 AS – akademický senát
 as. – asistent
 AUC – *Acta Universitatis Carolinae*

bezpl. – bezplatný
 biol. – biologie
 BkUDL – biografická kartotéka Ústavu dějin lékařství
 BSČZ – Pavla Vošahlíková, Marie Makariusová a kol., *Biografický slovník českých zemí*. Praha: Libri 2004–2015 (zatím vydáno 21 dílů A–Ham)
 BSPLF I., II. – Ludmila Hlaváčková, Petr Svobodný (red.), *Biografický slovník pražské lékařské fakulty 1348–1939 I. A–K*, Praha: Univerzita Karlova 1988;
II. L–Ž, Praha: Univerzita Karlova 1993

CNS – centrální nervový systém
 CT – computed tomography (počítačová tomografie)

ČBS – Josef Tomeš a kol., *Český biografický slovník XX. století. I. A–J, II. K–P, III. Q–Ž*, Paseka 1999
 čes. – český, česká
 ČLČ – Časopis lékařů českých
 ČLK – Česká lékařská komora
 ČLS JEP – Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně
 ČNR – Česká národní rada
 ČR – Česká republika
 ČSAV – Československá akademie věd
 ČSD – Československé státní dráhy
 čsl. – československý

DFN – Dětská fakultní nemocnice
 doc. – docentka, docent
 dom. – domácí
 dtto. – totéž
 DVT – Dějiny věd a techniky (časopis)

embr. – embryologie, embryologický
 emerit. – emeritní

EMPH – Executive Master of Public Health

epid. – epidemiologie, epidemiologický

ESC – European Society of Cardiology

exter. – externí

farmakol. – farmakologie, farmakologický

FDL – fakulta dětského lékařství (nyní 2. LF UK)

FF – filozofická fakulta

FN – fakultní nemocnice

FNB – Fakultní nemocnice Bulovka

FNM – Fakultní nemocnice Motol

FNsP – Fakultní nemocnice s poliklinikou

FP – fakultní poliklinika

FTNsP – Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou

FVL – Fakulta všeobecného lékařství

fyz. – fyzika

fyziol. – fyziologie, fyziologický

gyn. – gynekologie, gynekologický

habil. – habilitace, habilitovaný

histol. – histologie, histologický

hyg. – hygiena, hygienický

chem. – chemie, chemický

chir. – chirurgie, chirurgický

ILF – Institut pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů

inf. – infekční

inter. – interní

IPVZ – Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví

JAMA – *Journal of American Medical Association*

JIP – jednotka intenzivní péče

jm. – jmenován

KCLJ – Knight Commander of the Order of St. Lazarus of Jerusalem

KLDR – Korejská lidově demokratická republika

klin. – klinika, klinický

KNV – Krajský národní výbor

KU – Komenského univerzita

lék. – lékař, lékařský

LF – lékařská fakulta

LFH – Lékařská fakulta hygienická (nyní 3. LF UK)

LF MU – Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně

LKS – *Časopis České stomatologické komory*

LS – letní semestr

med. – medicína

MFF – Matematicko-fyzikální fakulta

mikr. – mikrobiologie, mikrobiologický
 ml. – mladší
 mř. – mimořádný
 MZČR – Ministerstvo zdravotnictví České republiky

neurol. – neurologie, neurologický
 nukl. – nukleární
 NVP – Národní výbor hlavního města Prahy

odb. – odborný
 odd. – oddělení
 oft. – oftalmologie, oftalmologický
 ORL – otorinolaryngologie
 OÚNZ – Okresní ústav národního zdraví

pat. – patologie, patologický
 PL – prameny a literatura
 por. – porodnictví, porodnický
 prac. – pracovník
 prof. – profesorka, profesor
 prom. – promováný
 př. – přírodovědecký

radiol. – radiologie, radiologický

ř. – řádný

SO – seznam osob
 soc. lék. – sociální lékařství
 soud. – soudní
 SP – seznam přednášek
 SPN – Státní pedagogické nakladatelství
 st. – starší
 SZN – Státní zdravotnické nakladatelství
 SZÚ – Státní zdravotní ústav

TBC – tuberkulóza

účin. – účinnost
 UK – Univerzita Karlova
 ÚNV – Ústřední národní výbor
 ÚNZ – Ústav národního zdraví
 ust. – ustanoven
 ÚVN – Ústřední vojenská nemocnice

VČL – Věstník českých (československých) lékařů
 ved. – vedoucí
 VFN – Všeobecná fakultní nemocnice
 VLA – Vojenská lékařská akademie
 VPP – vedlejší pracovní poměr
 VR – vědecká rada

VZ – výroční zpráva

WHO – World Health Organization / Světová zdravotnická organizace

zahr. – zahraniční

ZdN – Zdravotnické noviny

ZS – zimní semestr

Prameny a literatura

Prameny

Seznam přednášek ZS 1945/1946
 Seznam přednášek LS 1945/46
 Seznam přednášek ZS 1946/47
 Seznam přednášek LS 1946/47
 Seznam přednášek ZS 1947/48
 Seznam přednášek LS 1947/48
 Seznam přednášek ZS 1948/49
 Seznam přednášek LS 1948/49
 Seznam přednášek ZS + LS 1949/50
 Seznam přednášek ZS + LS 1950/51
 (V letech 1951/52–1954/55 seznamy přednášek nevycházely.)
 Seznam přednášek ZS + LS 1955/56
 Seznam přednášek ZS + LS 1956/57
 Seznam přednášek ZS + LS 1957/58
 Seznam přednášek ZS + LS 1958/59
 Seznam přednášek ZS + LS 1959/60
 Seznam přednášek ZS + LS 1960/61
 Seznam přednášek ZS + LS 1961/62
 Seznam přednášek ZS + LS 1962/63
 Seznam přednášek ZS + LS 1963/64
 Seznam přednášek ZS + LS 1964/65
 Seznam přednášek ZS + LS 1965/66
 Seznam přednášek ZS + LS 1966/67
 Seznam přednášek ZS + LS 1967/68
 Seznam přednášek ZS + LS 1968/69
 Seznam přednášek ZS + LS 1969/70
 Seznam přednášek ZS + LS 1970/71
 Seznam přednášek ZS + LS 1971/72
 Seznam přednášek ZS + LS 1972/73
 Seznam přednášek ZS + LS 1973/74
 Seznam přednášek ZS + LS 1974/75
 Seznam přednášek ZS + LS 1975/76 (zde poprvé i asistenti)
 Seznam přednášek ZS + LS 1976/77
 Seznam přednášek ZS + LS 1977/78
 Seznam přednášek ZS + LS 1978/79
 Seznam přednášek ZS + LS 1979/80
 Seznam přednášek ZS + LS 1980/81
 Seznam přednášek ZS + LS 1981/82

Seznam přednášek ZS + LS 1982/83
 Seznam přednášek ZS + LS 1983/84
 Seznam přednášek ZS + LS 1984/85
 Seznam přednášek ZS + LS 1985/86
 Seznam přednášek ZS + LS 1986/87
 Seznam přednášek ZS + LS 1987/88
 Seznam přednášek ZS + LS 1988/89
 Seznam přednášek ZS + LS 1989/90
 Seznam přednášek ZS + LS 1991/92
 Seznam přednášek ZS + LS 1992/93
 Seznam přednášek ZS + LS 1993/94
 Seznam přednášek ZS + LS 1994/95
 Seznam přednášek ZS + LS 1995/96
 Seznam přednášek ZS + LS 1996/97
 Seznam přednášek ZS + LS 1997/98
 Seznam přednášek ZS + LS 1998/99
 Seznam přednášek ZS + LS 1999/2000
 Seznam přednášek ZS + LS 2000/01
 Seznam přednášek ZS + LS 2001/02
 Seznam přednášek ZS + LS 2002/03
 Seznam přednášek ZS + LS 2003/04
 Seznam přednášek ZS + LS 2004/05
 Seznam přednášek ZS + LS 2005/06
 Seznam přednášek ZS + LS 2006/07
 Seznam přednášek ZS + LS 2007/08
 Seznam přednášek ZS + LS 2008/09
 Seznam přednášek ZS + LS 2009/10
 Seznam přednášek ZS + LS 2010/11
 Seznam přednášek ZS + LS 2011/12
 Seznam přednášek ZS + LS 2012/13
 Seznam přednášek ZS + LS 2013/14
 Seznam přednášek ZS + LS 2014/15

Adresář učitelských sil a vědeckých ústavů University Karlovy v Praze 1946–47.

Praha: Rektorátní kancelář University Karlovy v Praze 1946.

Seznam osob a ústavů University Karlovy v Praze, jakož i státních zkušebních komisí 1948. Praha: Akademický senát University Karlovy v Praze 1948.

Universita Karlova: Přehled organizace a seznam osob 1957. Praha: SPN 1957.

Universita Karlova, nositel Řádu republiky: Seznam osob. Praha: Universita Karlova 1962.

Universita Karlova Praha 1967: Seznam osob University Karlovy. Praha: Universita Karlova 1967.

Seznam osob Univerzity Karlovy: Univerzita Karlova Praha 1976. Praha: Univerzita Karlova 1976.

Seznam osob Univerzity Karlovy: Univerzita Karlova Praha. Praha: Univerzita Karlova 1984 (seznam osob byl upraven podle stavu k 1. 9. 1983).

Seznam osob Univerzity Karlovy 1993. Praha: Karolinum 1993.

Seznam osob Univerzity Karlovy 1995. Praha: Karolinum 1995.

Seznam osob Univerzity Karlovy v Praze 1998. 650 let Univerzity Karlovy 1348–1998. Praha: Karolinum 1998.

Výroční zpráva 1. LF UK 1994.
Výroční zpráva 1. LF UK 1995.
Výroční zpráva 1. LF UK 1996.
Výroční zpráva 1. LF UK 1997.
Výroční zpráva 1. LF UK 1998.
Výroční zpráva 1. LF UK 1999.
Výroční zpráva 1. LF UK 2000.
Výroční zpráva 1. LF UK 2001.
Výroční zpráva 1. LF UK 2002.
Výroční zpráva 1. LF UK 2003.
Výroční zpráva 1. LF UK 2004.
Výroční zpráva 1. LF UK 2005.
Výroční zpráva 1. LF UK 2006.
Výroční zpráva 1. LF UK 2007.
Výroční zpráva 1. LF UK 2008.

Parte uložená v ÚDL CJ

Slovníky

Hlaváčková, L. – Svobodný, P. (red.): *Biografický slovník pražské lékařské fakulty 1348–1939. Díl I. A–K*. Praha: Univerzita Karlova 1988.
Hlaváčková, L. – Svobodný, P. (red.): *Biografický slovník pražské lékařské fakulty 1348–1939. Díl II. L–Ž*. Praha: Univerzita Karlova 1993.
Kolektiv autorů: *Biografický slovník českých zemí A–Fr*. Praha: Academia, Historický ústav AV ČR 2004–2015.
Matoušek, M.: *Malý biografický slovník československých lékařů*. Praha: SPN 1964.
Navrátil, M.: *Almanach českých lékařů. S podobiznami a 1000 životopisy*. Praha: vlastním nákladem 1913.
Tomeš, J. a kol.: *Český biografický slovník XX. století. I. A–J, II. K–P, III. Q–Ž*. Praha a Litomyšl: Paseka – Petr Meissner 1999.
Třeštík, M. (ed.): *Kdo je kdo v České republice na přelomu století*. Praha: Agentura Kdo je kdo 1998.

Biografická kartotéka Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků

Monografie a sborníky

20 let lékařské fakulty v Plzni 1945–1965. Plzeň: Lékařská fakulta University Karlovy a Západočeské nakladatelství 1966.
25 let lékařské fakulty University Karlovy v Plzni 1945–1970. Praha: Univerzita Karlova 1971.
30 let lékařské fakulty University Karlovy v Plzni: 1945–1975. Plzeň: Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni 1975.
50 let lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni 1945–1995. Praha: Karolinum 1995.
75 let II. gynekologicko-porodnické kliniky 1. lékařské fakulty UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze při 120. výročí otevření Zemské porodnice. Praha: Karolinum 1995.
110 let české lékařské chemie a biochemie. Praha: 1. lékařská fakulta UK – Galén 1994.